

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Political Science (Optional) Paper-XII
POLO23: Indian Administration

Day and Date: Tuesday, 20/12/2022
Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Which system of governance exists in India?
a) Presidential b) Communist c) Parliamentary d) Mixed
- 2is the main leader of the cabinet.
a) Prime Minister b) President c) Loksabha speaker d) vice-president
- 3 Who is the constitutional head in the parliamentary system of government?
a) Prime Minister b) Cabinet Minister c) President d) People's Representative.
- 4 ----- is the Chairman of Niti Aayog.
a) Governor b) Prime Minister c) Vice President d) Speaker of Lok Sabha.
- 5 The link between the President and the Cabinet is -----.
a) Secretary b) Home Minister c) Cabinet Minister d) Prime Minister
- 6 The annual budget of the State is presented before the legislature with whose permission.
a) Chief Minister b) Finance Minister c) Governor d) Speaker of Legislative Assembly.
- 7 Whom does the President consult when appointing the Chief Justice of the High Court?
a) Chief Minister b) Chief Secretary c) Governor d) District and Sessions Judge.
- 8 The procedure for appointment of Governor is derived from the Constitution of which country?
a) England b) America c) Canada d) Japan
- 9 ----- call for the report of the State Public Service Commission and place it before the Legislative Assembly for discussion.
a) Governor b) Chief Minister c) Prime Minister d) Home Minister
- 10 ----- has the right to make ordinances in the State.
a) Governor b) Chief Minister c) Deputy Chief Minister d) None of these

- 11 Who is the district election chief?
a) Prefect b) Collector c) District Officer d) District Information Officer
- 12 Who has the right to dismiss the Collector?
a) State Government b) Chief Minister c) Chief Secretary d) Central Government
- 13 ----- is the chief officer of revenue administration at the taluka level.
a) Talathi b) Tehsildar c) District Magistrate d) Collector
- 14 Talathi is a ----- category employee.
a) First b) Second c) Third d) None of these
- 15 During the Mughal period, the regional division was called -----.
a) Subha b) desh c) Pradakshika d) Sajja

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Function of the Home Department in the Ministry
- 2 History of Prime Minister's Office
- 3 Discretionary Powers of the Governor
- 4 Powers and functions of Talathi

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 State the power and functions of Council of ministers.
- 2 Explain the position of the Chief Minister in the state administration.
- 3 State the administrative powers of Tahsildar.
- 4 Explain the functions of Collector as District Magistrate.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the election, powers and functions of the Prime Minister.
- 2 Explain the functions of Collector.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारतात कोणती शासन पद्धती अस्तित्वात आहे ?
अ) अध्यक्षीय ब) साम्यवादी क) संसदीय ड) मिश्र
- 2हा मंत्रिमंडळाचा नेता असतो.
अ) पंतप्रधान ब) राष्ट्रपती क) लोकसभा अध्यक्ष ड) उपराष्ट्रपती

- 3 संसदीय शासन प्रकारात घटनात्मक प्रमुख कोण असतात ?
अ) पंतप्रधान ब) कॅबिनेट मंत्री क) राष्ट्रपती ड) लोकप्रतिनिधी.
- 4 ----- हे नीती आयोगाचे अध्यक्ष असतात.
अ) राज्यपाल ब) पंतप्रधान क) उपराष्ट्रपती ड) लोकसभा अध्यक्ष.
- 5 राष्ट्रपती व मंत्रिमंडळ यांच्यातील दुवा ----- असतात.
अ) सचिव ब) गृहमंत्री क) कॅबिनेट मंत्री ड) पंतप्रधान
- 6 राज्याचे वार्षिक अंदाजपत्रक कोणाच्या परवानगीने कायदेमंडळासमोर मांडले जाते.
अ) मुख्यमंत्री ब) अर्थमंत्री क) राज्यपाल ड) विधानसभाअध्यक्ष.
- 7 उच्च न्यायालयातील मुख्यन्यायाधीशांची नेमणूक करताना राष्ट्रपती कोणाचा सल्ला घेतात ?
अ) मुख्यमंत्री ब) मुख्य सचिव क) राज्यपाल ड) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश.
- 8 राज्यपाल नियुक्तीची पद्धत कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेतून घेतली आहे ?
अ) इंग्लंड ब) अमेरिका क) कॅनडा ड) जपान.
- 9 ----- हे राज्यलोकसेवा आयोगाचा अहवाल मागवून तो चर्चेसाठी विधानसभेसमोर ठेवतात.
अ) राज्यपाल ब) मुख्यमंत्री क) पंतप्रधान ड) गृहमंत्री
- 10 राज्यात वटहुकूम काढण्याचा अधिकार ----- यांना असतो.
अ) राज्यपाल ब) मुख्यमंत्री क) उपमुख्यमंत्री ड) यापैकी नाही.
- 11 जिल्हा निवडणूक प्रमुख कोण असतो ?
अ) प्रांताधिकारी ब) जिल्हाधिकारी क) मंडलाधिकारी ड) जिल्हा माहिती अधिकारी
- 12 जिल्हाधिकाऱ्यांना बडतर्फ करण्याचा अधिकार कोणाला आहे.
अ) राज्य सरकार ब) मुख्यमंत्री क) मुख्य सचिव ड) केंद्र सरकार
- 13 ----- हा तालुका पातळीवर महसूल प्रशासनाचा प्रमुख अधिकारी असतो.
अ) तलाठी ब) तहसिलदार क) प्रांताधिकारी ड) जिल्हाधिकारी
- 14 तलाठी हा ----- श्रेणीचा कर्मचारी आहे.
अ) प्रथम ब) द्वितीय क) तृतीय ड) यापैकी नाही.
- 15 मोगलकाळात प्रादेशिक विभागास ----- म्हटले जात असे.
अ) सुभा ब) देश क) प्रदक्षिका ड) सज्जा

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 मंत्रालयातील गृहखात्याची कार्ये
- 2 पंतप्रधान कार्यालयाचा इतिहास
- 3 राज्यपालाचे स्वविवेकाधिन अधिकार
- 4 तलाठ्याचे अधिकार व कार्ये

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 मंत्रीपरिषदेचे अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा.
- 2 राज्यप्रशासनातील मुख्यमंत्र्यांचे स्थान स्पष्ट करा.
- 3 तहसिलदाराचे प्रशासकीय अधिकार सांगा.
- 4 जिल्हाधिकाऱ्याची जिल्हा दंडाधिकारी म्हणून कार्ये स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 पंतप्रधानांची निवड, अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.
- 2 जिल्हाधिकाऱ्याची कार्ये स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct./Nov.-2022
Political Science (Optional) Paper-XII
POLO23: Indian Administration

Day and Date: Tuesday, 20/12/2022
Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 भारतात कोणती शासन पद्धती अस्तित्वात आहे ?

अ) अध्यक्षीय ब) साम्यवादी क) संसदीय ड) मिश्र

Option 3

2हा मंत्रिमंडळचा नेता असतो.

अ) पंतप्रधान ब) राष्ट्रपती क) लोकसभा अध्यक्ष ड) उपराष्ट्रपती

Option 1

3 संसदीय शासन प्रकारात घटनात्मक प्रमुख कोण असतात ?

अ) पंतप्रधान ब) कॅबिनेट मंत्री क) राष्ट्रपती ड) लोकप्रतिनिधी.

Option 3

4 ----- हे नीती आयोगाचे अध्यक्ष असतात.

अ) राज्यपाल ब) पंतप्रधान क) उपराष्ट्रपती ड) लोकसभा अध्यक्ष.

Option 2

5 राष्ट्रपती व मंत्रिमंडळ यांच्यातील दुवा ----- असतात.

अ) सचिव ब) गृहमंत्री क) कॅबिनेट मंत्री ड) पंतप्रधान

Option 4

6 राज्याचे वार्षिक अंदाजपत्रक कोणाच्या परवानगीने कायदेमंडळासमोर मांडले जाते.

अ) मुख्यमंत्री ब) अर्थमंत्री क) राज्यपाल ड) विधानसभा अध्यक्ष.

- Option 3
7 उच्च न्यायालयातील मुख्यन्यायाधीशांची नेमणूक करताना राष्ट्रपती कोणाचा सल्ला घेतात ?
अ) मुख्यमंत्री ब) मुख्य सचिव क) राज्यपाल ड) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश.

- Option 3
8 राज्यपाल नियुक्तीची पद्धत कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेतून घेतली आहे ?
अ) इंग्लंड ब) अमेरिका क) कॅनडा ड) जपान.

- Option 3
9 ----- हे राज्यलोकसेवा आयोगाचा अहवाल मागवून तो चर्चेसाठी विधानसभेसमोर ठेवतात.
अ) राज्यपाल ब) मुख्यमंत्री क) पंतप्रधान ड) गृहमंत्री

- Option 1
10 राज्यात वटहुकूम काढण्याचा अधिकार ----- यांना असतो.
अ) राज्यपाल ब) मुख्यमंत्री क) उपमुख्यमंत्री ड) यापैकी नाही.

- Option 1
11 जिल्हा निवडणूक प्रमुख कोण असतो ?
अ) प्रांताधिकारी ब) जिल्हाधिकारी क) मंडलाधिकारी ड) जिल्हा माहिती अधिकारी

- Option 2
12 जिल्हाधिकाऱ्यांना बडतर्फ करण्याचा अधिकार कोणाला आहे.
अ) राज्य सरकार ब) मुख्यमंत्री क) मुख्य सचिव ड) केंद्र सरकार

- Option 4
13 ----- हा तालुका पातळीवर महसूल प्रशासनाचा प्रमुख अधिकारी असतो.
अ) तलाठी ब) तहसिलदार क) प्रांताधिकारी ड) जिल्हाधिकारी

- Option 2
14 तलाठी हा ----- श्रेणीचा कर्मचारी आहे.
अ) प्रथम ब) द्वितीय क) तृतीय ड) यापैकी नाही.

- Option 3
15 मोगलकाळात प्रादेशिक विभागास ----- म्हटले जात असे.
अ) सुभा ब) देश क) प्रदक्षिका ड) सज्जा

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 मंत्रालयातील गृहखात्याची कार्ये
Ans:
- 2 पंतप्रधान कार्यालयाचा इतिहास
Ans:
- 3 राज्यपालाचे स्वविवेकाधिन अधिकार
Ans:
- 4 तलाठ्याचे अधिकार व कार्ये

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 मंत्रीपरिषदेचे अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 राज्यप्रशासनातील मुख्यमंत्र्यांचे स्थान स्पष्ट करा.

Ans:

- 3 तहसिलदाराचे प्रशासकीय अधिकार सांगा.

Ans:

- 4 जिल्हाधिकार्याची जिल्हा दंडाधिकारी म्हणून कार्ये स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 पंतप्रधानांची निवड, अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 जिल्हाधिकार्याची कार्ये स्पष्ट करा.

Ans:
